

[Madsen-Mygdal.]

„Sælgeren er forpligtet til at holde Køberen underrettet om eventuelle Ændringer heri.

Køberen forpligter sig til kun at føre og sælge Traadvæv fra de danske Fabrikker.“

Dette Brev er mere kort og koncist i Formen, og Kommentarer er jo egentlig overflødige. Ja, kun kunde jeg ønske at bemærke, at jeg tror ikke, at denne sidste Klausul om, at der kun maa anvendes Traadvæv fra de danske Fabrikker, i Virkeligheden støtter dansk Arbejdes Udbredelse. Hvis en saadan Bestemmelse kunde gennemføres tvangsmæssigt, ja, saa behøvede vi jo ikke at beskæftige os mere med det meget vanskelige Spørgsmaal, der hedder Toldbeskyttelsesspørgsmaalet. Men jeg tror nu af flere Grunde, at en saadan Bestemmelse ikke lader sig gennemføre, og derfor er denne Bestemmelse sikkert ikke af saa stor Betydning.

Et tredje Brev angaar Forhandlingen af en Skovl, det er fra December f. A. og lyder saaledes:

„Den 1. ds. tilskrev vi Dem saaledes:

Foranlediget ved, at vi har modtaget Klager over, at De sælger vor Skovl L. Nr. 67 for Kr. 3,50, tillader vi os hermed at gøre Dem opmærksom paa, at vi paa sidste Side i vor Prisliste betinger os, at vore Bruttopriser ikke undersælges i Detail.

Vi beder Dem derfor venligst omgaaende sende os hoslagte Erklæring i underskreven Stand.“

Købmanden har ikke svaret paa dette første Brev, og derfor fortsætter man i dette andet Brev:

„Da vi tænker os Muligheden af, at vort Brev er undgaaet Deres Opmærksomhed, idet vi ikke har hørt fra Dem, fremsender vi hoslagt paa ny en Erklæring, som vi beder Dem underskrive og sende os omgaaende.

Saaftremt den ikke er os i Hænde den 13. ds., vil vi være afskaaret fra at levere Dem vore Fabrikata direkte og indirekte.“

Endelig skal jeg oplæse et Brev til den samme Købmand vedrørende Salget af Høstbindegarn for den kommende Høst-sæson; det er altsaa ikke et gammelt Brev, jeg staar og læser op. Dette Brev lyder saaledes:

„For at sikre vore Forhandlere en rimelig Avance har vi, i Samraad med de øvrige danske Fabrikker af Høstbindegarn, besluttet at søge gennemført

en Detailpris for Standard Høstbindegarn af 78 Ø. pr. kg., og vil vi sætte Pris paa, om De for Deres Vedkommende vilde være os behjælpelig med at overholde denne Pris.“

Dette Brev er ogsaa høfligt i Formen, men Meningen misforstaas ikke, i hvert Fald ikke af den Købmand, der er vant til at modtage den Slags Breve. Den Mand, der har overladt mig disse Breve, er en Købmand, der har en stor og solid Forretning, og som er af den Opfattelse, at hvis han skal overholde alle de Detailpriser, som hans Leverandører fastsætter, saa vil det i en Tid som den, vi nu oplever, hvor Købeevnen er i stærk Aftagende, betyde en meget følelig Nedgang i hans Omsætning; og da han selv skønner, at mindre Avancer i hvert Fald for hans Vedkommende er tilstrækkelige, da han med andre Ord hylder den gode gamle Købmandsmoral: hellere en stor Omsætning med lille Avance end en stor Avance med ingen eller ringe Omsætning, saa nægter han at underskrive disse Erklæringer og vil forsøge at skaffe sig de paagældende Varer fra Udlandet. Vil nu denne Repræsentant for den frie Købmandsaand faa Lykke til at gennemføre sit Forsæt? Jeg vil haabe det, selv om jeg naturligvis ikke er Modstander af Brugen af dansk Arbejde. Men det er maaske ikke helt sikkert, for ogsaa Importørerne af udenlandske Varer er i høj Grad aktive Deltagere i det Prissystem, som disse Breve er Udtryk for.

Se, de Former, hvorunder dette System praktiseres, kan naturligvis være forskellige, men det ejendommelige for Systemet er det, at det er Vareleverandørerne, Fabrikkerne og Grossererne, der i hvert Tilfælde formelt har, om jeg saa maa sige, den udøvende Magt og fremsætter Diktatet.

Jeg skal som et Eksempel paa, hvorledes saadant kan ske, endnu, hvis jeg tør regne med den højtærede Formands Taalmodighed for et Citat mere, tillade mig at oplæse et Cirkulære, der er udsendt i December forrige Aar og angaar Forhandlingen af Tapet her i Landet. Nu er Tapet maaske ikke nogen absolut Nødvendighedsartikel, men det er dog en Vare af stor Betydning for praktisk talt alle Hjem, baade smaa og store, baade i By og paa Land. Denne Skrivelse lyder saaledes:

„Til vore ærede Kunder!

Mellem Foreningen af Tapet-Fabrikker, Grossister og Repræsentanter og Dansk Tapethandler-Forening er vedtaget nedenstaaende — for alle Tapethandlere, saavel Medlemmer af Dansk Tapethandler-Forening som Ikke-Med-